

NOBEL
MEDICUS®

PORTRELER

PROF. DR. EKREM KADRI UNAT (1914-1998)

“Hocaların Hocası” olarak anılan Ekrem Kadri Unat, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı’nın kurucusudur.

Elif Gültekin

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, İstanbul

HAYATI

Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat 1914 yılında Ankara’da doğmuştur. 2 yaşındayken babası Hafız Mehmet Efendi Kafkas Cephesi’nde şehit olmuş, annesi Raşide Hanım onu tek başına büyötmüştür. Son derece çalışkan bir insan olan Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat’ın hayatı üstün başarı örnekleriyle doludur.¹

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi’ndeki tıp eğitimine, Kabataş Erkek Lisesi’nden mezun olduğu 1931 yılında başlamış, bu okuldan 1937 yılında mezun olmuştur. Aynı yıl, tıp eğitimi süresince gösterdiği üstün başarılar nedeniyle, İstanbul Üniversitesi Mikrobiyoloji, Parazitoloji ve Salgınlar Bilgisi Enstitüsü’ne asistan olarak tayin edilmiştir. 1940 yılında verdiği uzmanlık sınavının ardından buradaki asistanlığını tamamlamış, 1942 yılında “Embriyonlu Askarit Yumurtalarının Mukavemeti” başlıklı doçentlik tezini teslim ederek “Mikrobiyoloji, Parazitoloji ve Salgın Hastalıklar Doçenti” ünvanını kazanmıştır.²

Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat, 1946-1949 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından bilgisini

artırmak üzere Amerika’ya gönderilmiştir. Buradaki zamanını son derece verimli kullanan Unat, pek çok değişik alanda tecrübe kazanarak ve “Master of Public Health” ünvanı alarak ülkesine geri dönmüştür.¹⁻³

Türkiye’ye geri döndükten sonra İstanbul Üniversitesi’ndeki görevinin yanında pek çok ek görevler de üstlenmiştir. Bunlar arasında 1951 yılında üstlendiği, Dünya Sağlık Örgütü’nün Tüberküloz Olgunlaşma ve Gösteri Merkezi laboratuvarını kurma görevi en dikkat çekici olanlarındandır. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi’nin kuruluşunda da görev alan Ekrem Kadri Unat, 1967 yılında burada Mikrobiyoloji, Tropikal Hastalıklar ve Parazitoloji Kürsüsü’nü kurmuş ve emekli olana kadar bu kürsünün başkanlığını yürötmüştür. Daha sonra YÖK kanunun kabulüyle Mikrobiyoloji Anabilim Dalı adını alan bu kürsüde, 1983 yılındaki emekliliğinin ardından 1992 yılına kadar sözleşmeli öğretim üyesi olarak görev yapmayı sürdürmüştür.¹⁻³

Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat, İstanbul Üniversitesi’ndeki 50 yıllık hizmet süresi içinde yaklaşık 15 bin öğrenciye ders vermiş, 35 kitap yazmış, 350 civarında

Resim. Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat

makale yayınlamıştır. 1955'te yazdığı Tıbbi Mikoloji Ders Kitabı, Türk Tıp Cemiyeti tarafından Çolakoglu ödülüne layık görülmüştür. Uzmanlık alanında son derece başarılı bir isim olan Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat'ın ülkemize çok önemli hizmetleri olmuştur. En önemli hizmetlerinden biri 1970 yılında İstanbul'da yaşanan parakolera salgını sırasında gösterdiği başarıdır. Bu salgın sırasında dünya ülkeleri karantina da dahil olmak üzere ülkemize pek çok yaptırım uygulamak istemekteydiler. Uluslararası sağlık kuruluşları da bu amaca alet edilmekteydi. Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat hem yurt içinde hem yurt dışında, her platformda parakolera ve kolera arasındaki farkı durmaksızın anlatarak ülkemize uygulanması planlanan tüm yaptırımlara karşı durdu. Unat Hoca, kendisine hem ülke içinden hem de ülke dışından yöneltilen tüm eleştiri ve itirazlara ragmen, mücadelesini alanına olan hakimiyetinin yardımıyla

başarıyla sonuçlandırmayı bildi. Türkiye çok önemli yaptırımları uygulamaktan böylece kurtuldu.³⁻⁶

Ekrem Kadri Unat her konuya ciddi ve derin bir şekilde eğilen bir isimdi. Tarih ve tıp tarihi konularında da derinlemesine bilgi sahibiydi. Bu alanlarda önemli çalışmalar yapmıştır. Öyle ki 1987 yılında İstanbul Tabip Odası, tıp tarihine yaptığı katkılardan dolayı kendisine Ord. Prof. Dr. Süheyl Ünver ödülünü vermiştir. En önemli eserlerinden biri de Osmanlıca Tıp Terimleri Sözlüğü'dür.¹⁻³

"Hocaların Hocası" Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat, 1998 yılında hayata veda ettiğinde, ardında öğrenci ve hastalarıyla haşır neşir bir hayat, çok şerefli, başarılarla dolu bir ömür bırakmıştır. İsmi, bugünün genç hekim ve hekim adaylarına, meslek hayatlarında örnek almaları gereken bir yadigar olarak kalmıştır.

REFERENCES

1. Yücel A. Hocaların hocası Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat'a (1914-1918). Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Vakfı Yayınları 1999; 14: 9-44.
2. Başağaoğlu İ. Ataç A. Ekrem Kadri Unat ve Türk Tıp Tarihi Kurumu'nda 27 yıl. Türkiye Klinikleri Tıbbi Etik Dergisi 2003; 11: 102-107.
3. Öztürk R. İdealist Bilim ve Fikir Adamı, "Örnek İnsan" Prof Dr. Ekrem Kadri Unat. İçinde: <http://www.sdplatform.com/Dergi/170/Idealist-bilim-ve-fikir-adami-ornek-insan-Prof-Dr-Ekrem-Kadri-Unat.aspx>.

4. Unat, EK. Kolera Konusunda 1961'den sonra çıkan sorunlar. Dirim 1995; 70: 26-32.
5. Öztürk R. Ülkesine ve mesleğine aşık bir öğretim üyesi: Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat. Enfeksiyon Dünyası 2006; 3: 84-89.
6. Aygün G. Bilim insanı olmak-Prof. Dr. Ekrem Kadri Unat. Enfeksiyon Dünyası 2006; 3: 90-91.

DÜZELTİ:

Cilt 12 sayı 3'te yer alan Prof Dr Sedat Katurcioğlu portresinde doğum tarihinin iki yerde farklı yazıldığı görülmüştür. Doğru tarih 26 şubat 1930 olacaktır.